

Wiege-Mie – J.J. Cremer

Geschreven in augustus 1852.

Peter Janssen en zijn vrouw Net wonen in een huis met zes kinderen. Op een dag krijgen ze het nieuws te horen dat Heintje Hermsen is gestorven. Ze was de weduwe van Cloas Hermsen en is hem zes maanden na zijn dood gevolgd. Wiege-Mie, het pleegkind van het overleden echtpaar, blijft alleen achter. Ze is na haar geboorte gevonden in een wiegie met groen bekleed. Cloas en Heintje hebben voor het kind zorg gedragen. Bij het kind zat een brief en op die brief stond dat ze Marie heette. Maar doordat ze in een wieg gevonden is, werd ze in het dorp altijd Wiege-Mie genoemd. Net, de vrouw van Peter Janssen, droomt op een nacht. Ze droomt dat er een engel komt die zegt dat zij en Peter zullen moeten sterven. Ze zegt dat ze dat nog niet kan en vraagt wie ervoor haar kinderen moet zorgen. De engel zegt dat er lieve mensen zijn, die zich over haar kinderen zullen ontfermen. De engel zegt ook doe net als hetgeen de mensen voor u zullen doen aan een ander. Dit ervaart Net als een roeping om Wiege-Mie in huis te nemen en haar te verzorgen. De gierige Jaap Jolles krijgt de inboedel van het huis en de wieg wordt per opbod verkocht. Peter biedt fl. 1,75, daarvoor wordt de koop gesloten en Wiege-Mie gaat mee. Als er weer een kind op komst is wordt de wieg opnieuw bekleed door Wiege-Mie en dan vindt ze zes briefjes van duizend gulden. Zo kon het gezin Janssen toch goed leven. Dat was een zegen voor wat ze voor hun naaste hadden gedaan.

1e druk in: De Geldersche Volks-almanak, 19e jaargang. Arnhem : Is. An. Nijhoff , 1853. p. 21-36. Met een afb.

2e druk in: Betuwsche novellen. Haarlem : De erven Loosjes, 1856. Deel 1, p. 41-59.

3e druk in: Betuwsche novellen. Haarlem : De erven Loosjes, 1860. 2e druk. p. 26-36.

4e druk in: 3e druk in: Betuwsche novellen. Haarlem : De erven Loosjes, 1869.

5e druk in: Romantische werken, deel 1. Leiden : P. van Santen, 1877. p. 1-8

6e druk in: Betuwsche novellen, en Een reisgezelschap. Leiden : A.W. Sijthoff, [ca. 1890]. 6e druk.

7e druk in: Vijftig-cents-editie, deel 21 . Leiden : A.W. Sijthoff, z.j. - Bevat: Wiege-mie.

8e druk in: Leidsche herdrukken, no. 14. Leiden : A. W. Sijthoff, [1905]. Uitgegeven met De rechte Jozef ; De oude Wessels ; De reis van Meeuwsen.

9e druk in: Grietje op 't Heuningsarf, enz. elf novellen. Leiden: A.W. Sijthoff's uitg.-mij, [1909]. p. 1-8. Bibliotheek voor het Nederlandsche volk.

Vertalingen:

In het Frans:

In: Le foyer des familles, 1860. Vert. Abt Caruel. Met ill.

In: Scenes villageoises. Paris etc. : H. Casterman, 1861. p. 63-80. Wiege-Mie (Marie au Berceau).

In het Duits:

Holländische Novellen : nach dem Niederländischen von W. Lange, Fr. Schnettler und A. Steinbach. Leipzig: Druck und Verlag von Philipp Reclam jun, [1880]. 613 p. p. 266-281.

Afbeelding uit de Geldersche Volks-almanak 1853:

Geldersche Volks-almanak 1853:

WIEGE - MIE,

DOOR

J. J. CREMER.

I.

»Hei je 't neis uut 't derp al geheard?» vroeg de daglooner PETER JANSSEN aan zijne vrouw, die bezig was om voor haren vermoelden echtgenoot de avondpap op te doen. »Hei je 't al geheard, NET? hoe miseroabel gouv de weduwvrouw van CLOAS HERMSEN hoar man is noagestapt?»

»Wät zei je!» riep de huismoeder verbaasd, terwijl ze den aarden schotel met pap op tafel zette. »Is manke HEINTJE dood? wel jong, jong, die twee hebben mekoar dan niet lang allinnig geloaten. CLOAS is van de leinte gesturven en HEINTJE — da's nou net zes moanden later; jong, jong, da's veur WIEGE-MIE 'n heel ding, woar mot ze noa toe? ze het niks, geen spier, neejen en breijen kan ze, moar da's al, en ik geleuf niet, dat ze 't nog al te best duut. — Nou stil blagen,» vervolgde VROUW JANSSEN, hare vier spruiten toesprekende, die

Opregte Haarlemsche courant, 29 november 1856:

* * Bij de ERVEN LOOSJES, te Haarlem, is van de pers gekomen en alom verkrijgbaar gesteld:

BETUWSCHENOVELLEN

DOOR

J. J. CREMER.

Twee deelen in één band met Vignetten. Prijs f 1,30

Inhoud. Eerste deel: I. Een Betuwschen Landman met zijn Zoon op reis naar de Amsterdamsche Kermis. — II. **Wiege-Mie.** — III. De oude Wessels en zijn Gezin. — Tweede deel. I. De Regte Jozef. — II. Deine-Meu.

Een uitmuntend **geschenk** met de aanstaande Feesten en zeer geschikt voor Leesgezelschappen!!

Algemeen Handelsblad, 30 april 1860:

Wij vermelden met genoegen, dat de verdienstelijke lettervruchten van onzen teregt gevierden Betuwsche Novellen schrijver J. J. Cremer ook in wijderen kring dan ons Vaderland worden verspreid. Dezer dagen verscheen namelijk in het bij de boekhandelaren le Clerc en Comp. te Parijs uitkomend tijdschrift „le Foyer des Familles” eene Fransche vertaling van twee zijner bekende Novellen, Wiege-Mie (*Marie au berceau*) en Deine Meu (*Tante Deine*), van den abt Caruel. Beide stukken, met platen geïllustreerd, zijn daarin met veel zorg overgezet en, hoewel het geene gemakkelijke taak was om daarbij den geest van den gevoelvollen schrijver terug te geven, is de vertaler daarin echter boven verwachting geslaagd.

Middelburgsche Courant, 3 mei 1860:

In het te Parijs uitkomend tijdschrift *Le foyer des familles* komt eene vertaling voor van twee novellen van den heer J. J. Cremer: *Wiege-Mie* en *Deine-Meu*. Beide stukken zijn met platen geïllustreerd en met zorg vertaald door den abt Caruel.

Algemeen Handelsblad, 20 december 1861:

Aan eenige novellen van onzen beroemden schrijver J. J. Cremer, is andermaal de eer eener vertaling in het buitenland te beurt gevallen. Dezer dagen toch werden onder den titel van *Scènes villageoises du pays de la Gueldre*, bij den boekhandelaar H. Casterman te Parijs uitgegeven vier zijner novellen, *Deine Meu*, *Wiege Mie*, *de Familie Wessels* en *het Einde*; in het Fransch vertaald door André Carol. Deze stukken zijn goed overgezet.

De zondagbode, 15 oktober 1893:

Wat brengt men vaak tegen die huiselijke, gelijk ook tegen de openbare godsdienstoefeningen in? Dat ze zoo weinig vrucht geven, wel voor een oogenblik ons goedgezind maken, maar dat die stemming zoo ras weer voorbijgaat. Dat hangt van ons zelve af. Maar laat het zoo zijn, eenige vrucht geven ze in den regel toch. Eene enkele gedachte blijft er licht van in het gemoed achter, die ons later op den dag weer in het geheugen komt en ons in staat stelt eene verzoeking te bestrijden. Wij moeten de kleine dingen niet verachten. Daaruit komen de groote dingen voort. Niet in eens valt een mensch in de diepte of stijgt hij naar de hoogte, maar langzamerhand, ongevoelig, van trap tot trap. Het koninkrijk Gods is, alsof een mensch het zaad in de aarde wierp, en het uitsproot en lang werd, dat hij zelf niet wist hoe. Komt het niet voor in „*Wiege Mie*” van CREMER, dat een arbeider en zijn vrouw samen hun gewone gebed deden, waarvan de vrucht was dat ze besloten ondanks hun armoede een verlaten kind in huis te nemen en te verzorgen?

PARKER zei: „de deugd vangt aan *te huis*, daar valt een mensch die vroomheid ten deel, die hem kracht geeft om steeds het hoofd omhoog te houden, die hem wapent om niet te bezwijken noch te falen”.

Ja, indien niet de herstelling van het godsdienstig leven door de ouders zelve *van huis uit* ondernomen wordt, dan weet ik niet, hoe ze tot stand komen zal.

Waarom hadden onze Doopsgezinde vaders hun bijbel-

Terug naar de realiteit.

1. Leg uit wat bedoeld wordt met 'afvallige romantici'. Waardoor is de omslag naar het realisme bevorderd?

Afvallige romantici waren dichters of schrijvers die geen aanhang van de Romantiek meer wilden zijn. Het schijnt dat de fotografie de omslag naar het realisme heeft bevorderd, omdat de fotografie de momenten uit het heden vastlegt. De vastgelegde momenten gaan over de realiteit en het heden, de fantasie heeft geen invloed op deze momenten.

2. Lees het verhaal 'Wiege-Mie' in de *Betuwsche Novellen* van J.J. Cremer. Geef aan waarom dit een realistische verhaal genoemd kan worden. Welke elementen dragen daar aan bij?

Cremer liet de boerenbevolking zien met dorpsverhalen. Hij schreef in het Betuws dialect en zo precies mogelijk. Hij liet ook evenementen zien zoals ze echt zouden kunnen gebeuren, met name het boerenleven. De dood is ook belangrijk in dit verhaal, aangezien de pleegouders van Wiege-Mie (Marie) overlijden.

3. Maak van het verhaal over 'Wiege-Mie' een *romantisch* verhaal, met behoud van de elementen van het vondelingetje, de wieg en de twee arme gezinnen waarin ze terechtkomt.

Wiege-Mie is ooit gevonden in een wiegje, vandaar dat ze Wiege-Mie wordt genoemd. Haar echte naam is Marie. Ze wordt wees op het moment dat haar ouders overlijden en wordt in huis genomen door de familie Janssen. De familie is erg arm maar toch zijn ze gelukkig. Wiege-Mie krijgt hulp van een Engel. Ze krijgt een hint in een droom dat er geld ligt in een wiegje. Ze vind het geld en zo kan de familie Janssen toch goed leven.